

พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษา สาขาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Mobile Phone Usage Behavior of Students Studying
in Social Studies Program of Thepsatri Rajabhat University

เอื้อมทิพย์ ศรีทอง*

Aumthip Srithong

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ประเทศไทย

Faculty of Humanities and Social Science Thepsatri Rajabhat University, Thailand

Email: aumthips@gmail.com

Received : May 29, 2019

Revised : April 25, 2019

Accepted : May 10, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษา สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ๒) เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้โทรศัพท์มือถือที่มีต่อตัวนักศึกษาและผลกระทบทางสังคม ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาสาขาสังคมศึกษา ชั้นปีที่ ๑ – ๓ ปีการศึกษา ๒/๒๕๖๑ จำนวน ๑๖๐ คน ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๗๘๘๗ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ผลการวิจัยพบว่า ๑) โทรศัพท์มือถือที่ได้รับความนิยมมากที่สุดของนักศึกษาสาขาสังคมศึกษา คือ iPhone ๓๑.๘ %, Samsung ๒๕.๖ %, Oppo ๑๕.๗ %, Vivo ๑๒.๕ % และ Huawei ๑๑.๓ % นักศึกษาใช้ช่วงเวลาตอนเย็นหลังเลิกเรียนในการเล่นโทรศัพท์มือถือ ๓๒.๕ % ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาใช้โทรศัพท์ตั้งแต่ตื่นนอน ๑๖.๓ % ใช้เวลาในการเล่นโทรศัพท์มือถือจำนวนมากกว่า ๔ ชั่วโมงขึ้นไป, เมื่อหยิบโทรศัพท์ขึ้นมาใช้ สิ่งแรกที่นักศึกษาทำ คือ Facebook ๒๖.๒ %, เล่น Line ๑๘.๘ %, ดู YouTube ๑๕.๗ % และดู Instagram ๑๐.๗ % ๒) พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษา พบว่า ๔ อันดับพฤติกรรมยอดฮิตของนักศึกษาที่ปฏิบัติมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ($\mu = ๔.๕๘$), ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อเล่น Social network เช่น Facebook, line, twitter, Instagram ฯลฯ ($\mu = ๔.๕๕$),

* รศ.ดร.เอื้อมทิพย์ ศรีทอง Assoc.Prof.Dr.Aumthip Srithong

ใช้แอปพลิเคชันเพื่อโทรฟรีกับเพื่อนและแฟน ($\mu = ๔.๕๒$) และใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อถ่ายรูป, ถ่ายคลิปวิดีโออัดเสียง ($\mu = ๔.๕๐$) ตามลำดับ ๓) ผลกระทบจากการใช้โทรศัพท์มือถือ พบว่า ทำให้ไม่มีเวลาอ่านและทบทวนหนังสือเรียน ($\mu = ๓.๔๙$), ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ($\mu = ๒.๕๔$)

คำสำคัญ : โทรศัพท์มือถือ, พฤติกรรม

Abstract

The main objectives of this research are: i) to study the behavior of students using mobile phones in Social Studies Program of Thepsatri Rajabhat University, and ii) to study the effects of using the mobile phone towards students and social impact. The population of this research consisted of 160 first, second and third students studying in Social Studies Program, academic year 2/2018. The survey research method was carried out in this study. The research instrument was a questionnaire created by the researcher with reliability value equal to 0.7887. Statistical techniques used were frequencies, percentage, mean average (μ), and standard deviation (S.D). **The findings of this study were concluded as follows:** 1) The most popular mobile phone of social studies students is iPhone (31.8%), followed by Samsung (25.6%), Oppo (15.7%), Vivo (12.5%) and Huawei (11.3%), respectively. Students spent the evening hours after class to use mobile phones, which is the highest in number, followed by using the phone since waking up (16.3%). They spent more than 4 hours using mobile phones. When picking up the phone, the first application they do was Facebook (26.2%), followed by Line (18.8%), YouTube (15.7%) and Instagram (10.7%) respectively. 2) Regarding student mobile phone usage behavior, it was found that the top 4 most popular behaviors of students were using a mobile phone to connect to the internet ($\mu = 4.58$), using mobile phones to play social networks such as Facebook, line, twitter, Instagram, etc. ($\mu = 4.55$), using the application to make free calls with boy or girl friends ($\mu = 4.52$) and using a mobile phone to take pictures and shooting video clips ($\mu = 4.50$), respectively. 3) The impact of using mobile phones revealed that students had no time to read and review the textbooks ($\mu = 3.49$) and their costs of living had increased ($\mu = 2.54$).

Keyword : Mobile Phone, Behavior

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมที่มีสมาร์ตโฟนเข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เป็นส่วนที่จะทำให้สังคมถูกพัฒนา ก้าวหน้าไปเรื่อยๆ ตามกระแสเทคโนโลยีที่กำลังพัฒนาไปสู่ยุค 5G ในอนาคต ปัจจุบันไม่ว่าใครก็ตามที่มี โทรศัพท์มือถือถือเป็นของตัวเอง และมีการใช้งานเป็นประจำในชีวิตประจำวันเสมอ จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่จะ ให้คนในสังคมคล้อยตามและมีการใช้งานตามกันมาทั้งหมด เมื่อคนในสังคมมีการใช้โทรศัพท์มือถือกัน มากขึ้น อินเทอร์เน็ตก็เข้ามาในชีวิตประจำวัน การซื้อขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ต กลายเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมนิยมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อีกทั้งผู้ประกอบการ หันมาให้ความสำคัญกับการซื้อขายผ่านช่องทางนี้ ด้วยเช่นกัน สำนักงาน กสทช.^๑ ได้สำรวจการใช้โทรศัพท์มือถือ พบว่า คนไทยใช้มือถือโทรเฉลี่ย ๕๐.๖๑ นาที ต่อวัน แบ่งเป็นการทำงานหรือทำธุรกิจหลัก ๒๔.๑๔ นาที ต่อวัน โดยเฉพาะช่วงอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี เป็นช่วงอายุที่ใช้การโทรเพื่อสร้างรายได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๙๙

โทรศัพท์มือถือ จึงมีบทบาทสำคัญในฐานะเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทำให้ผู้คนทั่วโลกติดต่อสื่อสาร กันได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ ทำให้ไม่พลาดการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งสามารถรับทราบข้อมูลข่าวสาร ที่เคลื่อนไหวได้อยู่ตลอดเวลา ปัจจุบันโทรศัพท์มือถือไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือที่ใช้พูดคุยติดต่อกันเท่านั้น แต่ยังสามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ในด้านอื่น ๆ อย่างมากมายและหลากหลายตามความต้องการ ของผู้ใช้แต่ละคน การนำเอาเทคโนโลยีในโทรศัพท์มือถือมาใช้ อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ทำให้เราเห็นประโยชน์จากสื่อใหม่ที่ทำให้มนุษย์มีกิจกรรมการสื่อสารที่เปลี่ยนไป เช่น การรับส่งจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์หรืออีเมล การสนทนาผ่านตัวอักษรในห้องสนทนาบนอินเทอร์เน็ต (Chat Room) และการ เข้าถึงกลุ่มคน เช่น การฝากข้อความไว้บนกระดานข่าว (Web Board) ที่ช่วยดึงดูดผู้ที่มีความสนใจร่วมกัน และการเข้าถึงผู้คนทั่วโลกด้วยเว็บไซต์ต่าง ๆ

ระบบอินเทอร์เน็ต เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ มีการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่าย หลาย ๆ เครือข่ายทั่วโลก โดยใช้ภาษาที่ใช้สื่อสารกันระหว่างคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า โพรโตคอล (Protocol) ผู้ใช้เครือข่ายของโทรศัพท์สามารถสื่อสารถึงกันได้หลาย ๆ ทาง เช่น อีเมล เว็บบอร์ด และสามารถสืบค้น ข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งคัดลอกแฟ้มข้อมูลและโปรแกรมมาใช้ได้ ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตมีความ สำคัญต่อชีวิตประจำวันของคนเราหลายด้าน เช่น

ด้านการศึกษา เพื่อสนับสนุนการศึกษา เป็นการใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสารเพื่อการ ส่งการบ้าน นัดหมาย อธิบายรายละเอียด รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของคณาจารย์กับนักเรียน และ

^๑ รายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณ, โครงการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรคมนาคมของประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๕๙, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติ, ๒๕๕๙), หน้า ๓๒๕ - ๓๕๐.

นักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน นอกจากนี้ยังมีระบบการเรียนการสอนด้วยระบบออนไลน์ การเรียนออนไลน์ค่อนข้างเป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน เพราะเป็นการเรียนที่สะดวกสามารถเรียนได้ในเวลาที่ต้องการ อีกทั้งสามารถลดค่าเล่าเรียนลงไปได้อย่างมาก และทั้งนี้อินเทอร์เน็ตนั้นยังสามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาข้อมูลเสมือนเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่พร้อมทั้งมีข้อมูลที่ครอบคลุมมีทั้งภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว

ด้านธุรกิจและพาณิชย์ ช่วยให้สามารถตัดสินใจซื้อขายสินค้าและบริการได้อย่างรวดเร็วและสะดวก นับว่าเป็นตลาดที่กว้างขวางและมีประสิทธิภาพในการติดต่อซื้อขายสินค้าและบริการ เพราะในสมัยนี้ นิยมความสะดวกสบายและรวดเร็วทันใจ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดบนโลกก็สามารถเปิดเว็บไซต์เพื่อเลือกสินค้าหรือหาข้อมูลผลิตภัณฑ์ หรือแม้กระทั่งปรึกษาก็สามารถทำได้ง่าย

ด้านการบันเทิง อินเทอร์เน็ตถือว่าเป็นแหล่งความบันเทิงในอีกรูปแบบหนึ่งเหมือนกับการนั่งดูโทรทัศน์ ดูภาพยนตร์ อ่านหนังสือหรือบทความต่าง ๆ ซึ่งสามารถจะดูหรืออ่านใช้งานที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้ตามความต้องการ ด้านบันเทิงนั้นถือว่าอินเทอร์เน็ตเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ สามารถค้นคว้าวารสาร หนังสือนิตยสาร นิตยสาร นิตยสาร นิตยสาร และอื่น ๆ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อีกทั้งสามารถฟังวิทยุออนไลน์ ดูรายการโทรทัศน์รวมทั้งภาพยนตร์ทั้งเก่าและใหม่มาดูได้อีกด้วย ที่สำคัญอินเทอร์เน็ตสามารถเคลื่อนย้ายข่าวสารข้อมูลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้โดยไม่จำกัดระยะทางส่งข้อมูลได้หลายรูปแบบ ทั้งข้อความตัวหนังสือ ภาพและเสียง โดยอาศัยเครือข่ายโทรคมนาคม เป็นตัวเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนับเป็นอภิมหาเครือข่ายที่ยิ่งใหญ่มาก มีเครื่องคอมพิวเตอร์หลายล้านเครื่องทั่วโลก เชื่อมต่อกับระบบทำให้คนในโลกทุกชาติทุกภาษาสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยไม่ต้องเดินทางไปทั่วโลก เปรียบเสมือนเป็นบ้านหนึ่งที่ทุกคนในบ้านสามารถพูดคุยกันได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย แต่เกิดประโยชน์ต่อสังคมโลกปัจจุบันมาก

ในขณะที่ประเทศไทยก้าวสู่ Thailand ๔.๐ ยุคเทคโนโลยีที่ผู้บริโภคร่วมสร้างเครือข่ายติดต่อสื่อสารกันในโลกออนไลน์ เครือข่ายสังคม Social Network นี้เริ่มจากการคุยหรือแชทกับเพื่อน สมาคม กลุ่มเล็ก ๆ ของผู้คนที่ต้องการความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสารจุดเล็ก ๆ นี้เริ่มพัฒนาและขยายวงกว้างไปสู่การดำเนินกิจกรรมในเชิงธุรกิจ โดยนักธุรกิจส่วนใหญ่มองว่า Social Media เป็นเครื่องมือเชื่อมต่อและสร้างเครือข่ายทางธุรกิจให้แก่พวกเขาได้เป็นอย่างดีด้วยการคลิกเพียงครั้งเดียว

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาโทรศัพท์มือถือ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในฐานะเทคโนโลยีการสื่อสาร ที่ทำให้ผู้คนทั่วโลกติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ ทำให้ไม่พลาดการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งสามารถรับทราบข่าวสารที่เคลื่อนไหวได้อยู่ตลอดเวลาเทคโนโลยีเหล่านี้ได้แทรกซึมเข้าสู่นักเรียน นิสิต นักศึกษาอย่างรวดเร็วหรือไม่ จึงเป็นที่มาของการศึกษาพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ของนักศึกษา สาขาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยต้องการทราบพฤติกรรมการใช้

โทรศัพท์มือถือของนักศึกษา และผลกระทบจากการใช้โทรศัพท์มือถือ รวมถึงอิทธิพลของโลก Social Network มีผลต่อพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ของนักศึกษาสาขาสังคมศึกษาอย่างไร

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษา สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
๒. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการใช้โทรศัพท์มือถือที่มีต่อตัวนักศึกษาและผลกระทบทางสังคม

ขอบเขตของงานวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาที่มีผลกระทบต่อตัวนักศึกษา สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
๒. ขอบเขตด้านประชากร คือ นักศึกษาสาขาสังคมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๓ ปีการศึกษา ๒/๒๕๖๑ จำนวน ๑๖๐ คน
๓. ขอบเขตด้านระยะเวลา งานวิจัยนี้ใช้ระยะเวลา ๖ เดือน
๔. ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษา คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. โทรศัพท์มือถือ (Mobile phone) คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือของเครือข่ายของโทรศัพท์มือถือแต่ละผู้ให้บริการ
๒. Wi-Fi คือ เครือข่ายไร้สาย มักใช้กับระบบเครือข่าย ไม่ว่าจะป็นในองค์กรหรือในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
๓. ผลกระทบจากการใช้โทรศัพท์มือถือ หมายถึง ผลกระทบที่มีต่อตนเองและต่อสังคม
๔. พฤติกรรม หมายถึง การแสดงและกิริยาท่าทางซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองของระบบหรือสิ่งมีชีวิตต่อสิ่งเร้าหรือการรับเข้าทั้งหลาย ไม่ว่าจะป็นภายในหรือภายนอก มีสติหรือไม่มีสติระลึกชัดเจนหรือแอบแฝง และโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษา สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี” ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ชั้นปีที่ ๑ - ๓ ปีการศึกษา ๒/๒๕๖๑ จำนวน ๑๖๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ ศึกษาจากเอกสาร ตำรา รายงานการวิจัย เพื่อกำหนดกรอบเบื้องต้น

ขั้นที่ ๒ ศึกษาพฤติกรรมทางเลือกซื้อโทรศัพท์มือถือ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้โทรศัพท์มือถือทั้งผลกระทบต่อตนเองและต่อสังคม

ขั้นที่ ๓ รวบรวมข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ ๑ และขั้นที่ ๒ มากำหนดพฤติกรรมซื้อโทรศัพท์มือถือของนักศึกษา สาขาสังคมศึกษา โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลมี ๖ ข้อ

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวโทรศัพท์มือถือมี ๖ ข้อ

ตอนที่ ๓ พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือมี ๑๓ ข้อ การให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมี เกณฑ์ ๔ ระดับของลิงเคอร์ท (Linkert Scale) ดังนี้

ตอนที่ ๔ ผลกระทบของการใช้โทรศัพท์มือถือ การให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ ๔ ระดับ

เกณฑ์แปลความหมายของคะแนน

เพื่อให้การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับความเป็นจริง ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ตามหลักเกณฑ์ของประคอง กรรณสูตร (๒๕๒๘, ๗๐) ดังนี้

๔.๕๐ - ๕.๐๐	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
๓.๕๐ - ๔.๔๙	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
๒.๕๐ - ๓.๔๙	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
๑.๕๐ - ๒.๔๙	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
๑.๐๐ - ๑.๔๙	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยมาก

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

มีวิธีการดำเนินการดังนี้

๑) เก็บรวบรวมจากเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้น ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบกับแนวคิดในการวิเคราะห์

๒) แจกแบบสอบถามในห้องเรียนโดยให้นักศึกษากลับไปทำที่บ้านเพื่อต้องการให้นักศึกษาได้ตอบอย่างเสรี ผู้วิจัยใช้เวลา ๑ สัปดาห์ในการรวบรวมข้อมูลครบสามารถใช้เป็นแบบสอบถามครบจำนวน ๑๖๐ ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจึงนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วลงรหัสข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์หาค่าสถิติเบื้องต้นคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือและผลกระทบจากการใช้โทรศัพท์มือถือ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

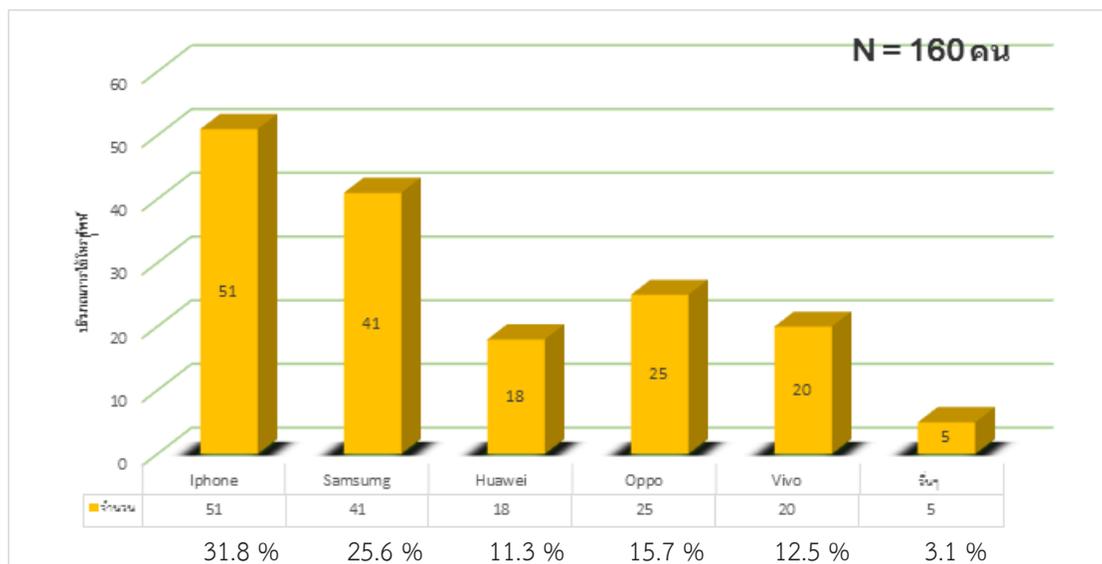
ข้อมูลทั่วไป

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน ๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖ เป็นจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็นเพศชายจำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ นักศึกษามีอายุระหว่าง ๒๐ ปีจำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุด สถานภาพของบิดา-มารดาอยู่ด้วยกันจำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ อาชีพของผู้ปกครองคือ รับจ้าง/ลูกจ้างเอกชน จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘ และนักศึกษาสายครูส่วนใหญ่เดินทางมาเรียนด้วยรถประจำทางจำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bianchi and Phillips^๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย หากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่า อาจได้ผลที่แตกต่างกัน เนื่องจากเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะใช้สมาร์ทโฟนเพื่อเหตุผลทางสังคมมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายจะใช้เพื่อธุรกิจมากกว่า

^๒ Bianchi, A. and Phillips, J. G. Psychological Predictors of Problem Mobile Phone Use. CYBER-PSYCHOLOGY & BEHAVIOR, ๘(๑), (๒๐๐๕). p. ๓๙-๕๑.

ข้อมูลโทรศัพท์มือถือ

แผนภูมิที่ ๑.๑ ปัจจุบันนักศึกษาใช้โทรศัพท์รุ่นใด

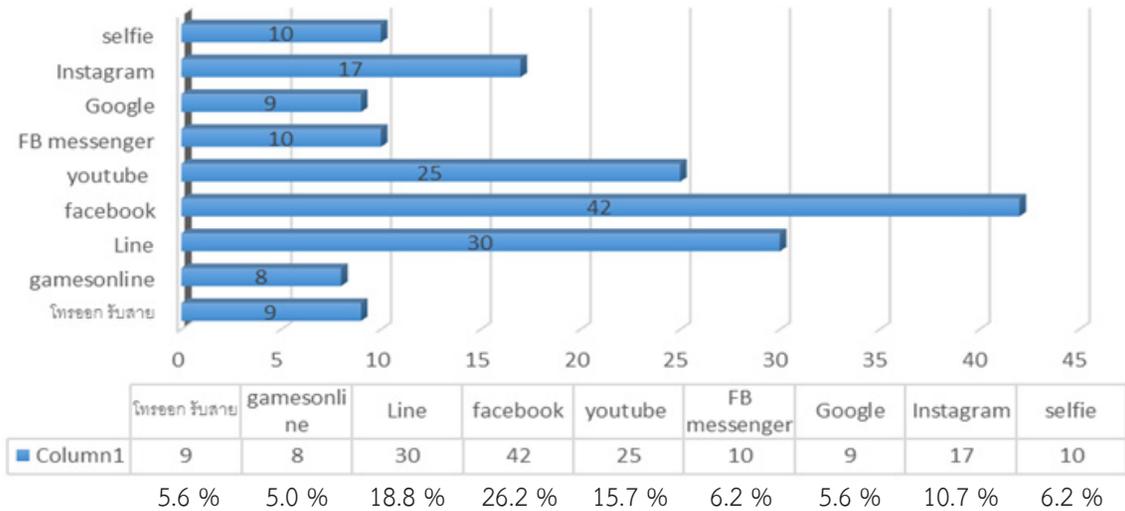
จากแผนภูมิที่ ๑.๑ พบว่า โทรศัพท์มือถือที่ได้รับความนิยมมากที่สุดของนักศึกษาสาขาสังคมศึกษา คือ iPhone ๓๑.๘% , Samsung ๒๕.๖% , Oppo ๑๕.๗% , Vivo ๑๒.๕ % และ Huawei ๑๑.๓%

นักศึกษาใช้ช่วงเวลาตอนเย็นหลังเลิกเรียนในการเล่นโทรศัพท์มือถือร้อยละ ๓๒.๕ รองลงมา ใช้โทรศัพท์ตั้งแต่ตื่นนอนร้อยละ ๑๖.๓ ข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่า โทรศัพท์มือถือได้เข้าไปอยู่ในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษาทุกคน แสดงว่าโทรศัพท์มือถือกลายเป็นสิ่งสำคัญเวลาที่ตื่น เวลานอนก็ยังวางโทรศัพท์ไว้ข้างตัว

นักศึกษาใช้เวลาในการเล่นโทรศัพท์มือถือมากกว่า ๔ ชั่วโมง/วัน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๕ รองลงมา ร้อยละ ๒๒.๕ ใช้เวลาในการเล่นโทรศัพท์ ๓-๔ ชั่วโมง/วัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อความของ อธิปลักษณ์ โชติธนะประสิทธิ์^๑ ที่กล่าวว่า เกือบ ๖๐ % ของผู้ใช้โทรศัพท์มือถืออดใจไม่ได้ครบ ๑ ชั่วโมง ก็ต้องหยิบมือถือมาเช็คเป็นระยะ ๆ ส่วน ๕๔ % มีภารกิจเช็คมือถือแม้จะอยู่บนเตียงนอน ไม่ว่าจะก่อนหลับ หลังจากตื่นนอนหรือระหว่างค่าคืน ขณะที่ราว ๑ ใน ๕ ต้องลุกขึ้นมาตรวจสอบความเคลื่อนไหวบนโทรศัพท์มือถือ ทั้งที่เพิ่งเสร็จจากกิจกรรมเข้าจังหวะกับคู่รักและเกือบ ๔๐ % ยอมรับว่าแอบใช้มือถือในระหว่างเข้าห้องน้ำอีก ๓๐% เช็คโทรศัพท์ระหว่างกินข้าวกับคนอื่น และ ๙ % ยังไม่วางมือถือในระหว่างประกอบพิธีทางศาสนา

^๑ อธิปลักษณ์ โชติธนะประสิทธิ์, “Smartphone และ App เติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://news.siamphone.com/news-๐๕๗๖๙.html> [๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒]

ตารางที่ ๑.๒ เมื่อหยิบโทรศัพท์ขึ้นมาใช้สิ่งแรกที่ต้องการทำ คือ

จากตารางที่ ๑.๒ พบว่า เมื่อหยิบโทรศัพท์ขึ้นมา นักศึกษาทำสิ่งแรกคือ เล่น Facebook ๒๖.๒ % , เล่น Line ๑๘.๘ % , ดู YouTube ๑๕.๗ % , ดู Instagram ๑๐.๗ % , และเล่นเกมส์ออนไลน์ ๖.๒ % ตามลำดับ สอดคล้องกับข้อค้นพบของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ : ETDA (องค์การมหาชน)^๕ ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของคนในยุค 4G พบว่า กิจกรรมยอดนิยมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ อันดับ ๑ ได้แก่ การใช้บริการโซเชียลเน็ตเวิร์ก เช่น เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม และไลน์ เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนสูงถึง ๘๒.๗ % ในขณะที่อันดับ ๒ คือการสืบค้นข้อมูล ๕๖.๖ % อันดับ ๓ ใช้ติดตามข่าวสาร หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ๕๒.๒ %

ตารางที่ ๑.๓ โทรศัพท์ของนักศึกษาทำอะไรได้บ้าง

^๕ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) หรือ ETDA (เอ็ตด้า) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, “ผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี ๒๕๕๘ (Thailand Internet User Profile ๒๐๑๕)”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://news.siamphone.com/news-๐๕๗๖๙.html> [๒๒ กมภาพันธุ์ ๒๕๖๒].

จากตารางที่ ๑.๓ แสดงให้เห็นว่า โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาทุกคนสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่าน wifi เป็นหลัก นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร แหล่งความบันเทิงได้ทุกรูปแบบ เช่น ดูโทรทัศน์ ดูภาพยนตร์ อ่านหนังสือหรือบทความต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Nielson^๕ (๒๐๑๗) กล่าวว่า การใช้โทรศัพท์มือถือในการท่องโลกอินเทอร์เน็ต และใช้งานในด้านอื่น ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า โทรศัพท์มือถือมีความสามารถที่ช่วยสนับสนุนผู้ใช้ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑) ค้นหาข้อมูลอ้างอิง การใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อค้นหาข้อมูลอ้างอิงในเว็บไซต์อย่าง Wikipedia นั้น ทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็วพอสมควร หรือจะเช็คข่าวผลการแข่งขันกีฬา พยากรณ์อากาศ ก็สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ส่งอีเมล ถือเป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐาน เพราะฉะนั้นการส่งอีเมลสั้น ๆ หรือเช็คอีเมลผ่านโทรศัพท์มือถือช่วยให้ผู้ใช้ทำการติดต่อสื่อสารโดยผ่านการรับ-ส่งอีเมล ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

๓) เป็นจีพีเอส ๓ (GPS) เป็นอีกความสามารถหนึ่งที่โทรศัพท์มือถือสามารถทำได้ดี แม้ว่าจะไม่ใช่การเป็นจีพีเอสโดยตรง แต่อาจจะใช้เข้าเว็บไซต์แผนที่อย่างกูเกิ้ลแมพ (Google Map) เพื่อค้นหาทิศทางที่จะเดินทางไปก็สามารถใช้ได้

๔) เล่นอินเทอร์เน็ต เป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานของโทรศัพท์มือถือ ที่ทำให้ผู้ใช้สามารถท่องอยู่บนโลกอินเทอร์เน็ตได้บนฝ่ามือของผู้ใช้

พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือ

พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษา สาขาสังคมศึกษา พบว่า ๔ อันดับพฤติกรรมยอดฮิตของนักศึกษาสาขาสังคมศึกษาปฏิบัติมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ($\mu = ๔.๕๘$)

ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อเล่น Social network เช่น Facebook, line, twitter, Instagram , what's app ฯลฯ ($\mu = ๔.๕๕$)

ใช้แอปพลิเคชันเพื่อโทรฟรี & video call คุยกับเพื่อนและแฟน ($\mu = ๔.๕๒$)

ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อถ่ายรูป, ถ่ายคลิปวิดีโอ, อัปเดตเสียง ($\mu = ๔.๕๐$)

^๕ Nielson, “พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟน”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://i7.in.th /smartphone-user-habit> [๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒].

ในทางกลับกันพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของนักศึกษาสาขาสังคมศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ย อยู่ระดับน้อย ๒ ลำดับ (ที่ใช้น้อย) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ใช้โทรศัพท์เพื่อการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ เช่น แปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษหรือคิดเลข ($\mu = ๒.๒๕$) รองลงมาคือใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อส่งข้อความ SMS, MMS ($\mu = ๒.๒๒$) สอดคล้องกับข้อค้นพบของปริญญา ศรีวรสาร^๖ ได้ศึกษาผลกระทบจากพฤติกรรมเสพติดโทรศัพท์มือถือแบล็คเบอร์รี่ของวัยรุ่นที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดีคือ วัยรุ่นมีเพื่อนมากขึ้น เนื่องจากการได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้างที่มีรสนิยมคล้าย ๆ กัน ช่วยให้วัยรุ่นใกล้ชิดกันมากขึ้น เกิดกิจกรรมการใช้รูปแบบอื่นที่ต่างจากในอดีต มีการประยุกต์นำไปใช้ในการเรียน การสืบค้นความรู้ ติดต่อประสานงานภายในกลุ่ม ข้อเสียคือทำให้ไม่มีเวลาให้คนรอบข้าง เกิดการเจ็บป่วย และสร้างลักษณะนิสัยที่ผิด

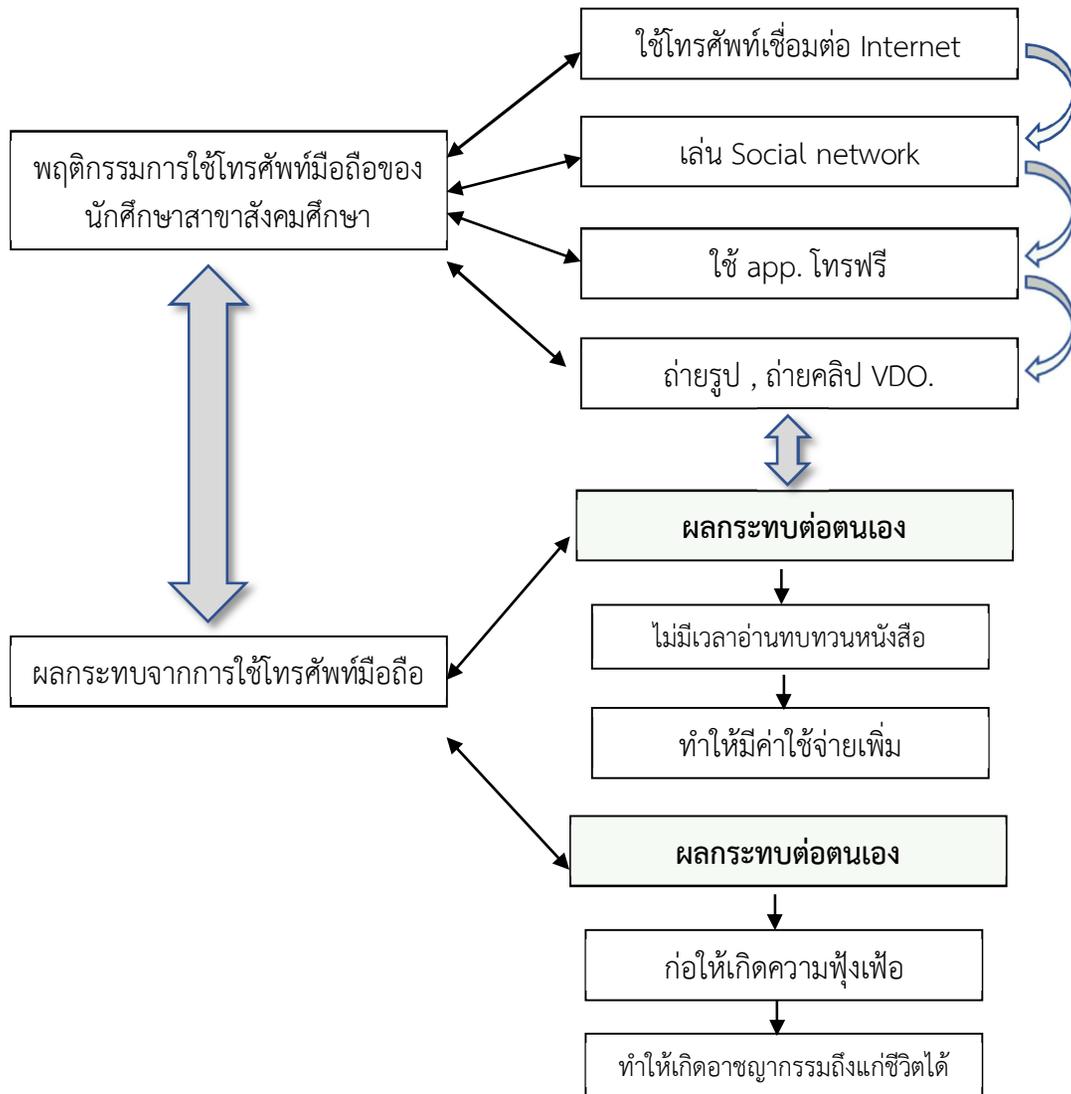
ผลกระทบจากการใช้โทรศัพท์มือถือ

ผลกระทบจากการใช้โทรศัพท์มือถือต่อตนเอง พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = ๒.๕๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับระดับปานกลาง ๒ รายการ, มีค่าเฉลี่ยอยู่ในน้อย ๓ รายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือทำให้ไม่มีเวลาอ่านและทบทวนหนังสือเรียน รองลงมาทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

ผลกระทบจากการใช้โทรศัพท์มือถือต่อสังคม พบว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือก่อให้เกิดความฟุ้งเฟ้อ อยากมีและอยากได้เกิดขึ้น ($\mu = ๒.๔๕$) และทำให้เกิดอาชญากรรมถึงแก่ชีวิตได้ ถ้าหากโทรศัพท์ของนักศึกษาเป็นที่ต้องการของโจร ($\mu = ๒.๓๓$)

^๖ ปริญญา ศรีวรสาร, การเสพติดโทรศัพท์มือถือแบล็คเบอร์รี่ กรณีศึกษาวัยรุ่นในเขตเทศบาลนครขอนแก่น, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๕). หน้า ๑๒๓.*

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

บทสรุป

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ นักศึกษาทุกคนมีโทรศัพท์มือถือเป็นของตนเอง ส่งผลให้มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสารเพื่อการส่งการบ้าน นัดหมาย ดาวน์โหลดเอกสารได้อย่างสะดวกสบาย เนื่องจากมีการพกพาโทรศัพท์ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ เมื่อหยิบโทรศัพท์สิ่งแรกที่ทำคือ การเชื่อมต่อ Internet, เล่น Social network, ใช้ app. โทรฟรี่, ใช้โทรศัพท์ถ่ายรูป, ถ่ายคลิป VDO. ถ่าย selfie ที่เหมือนกัน

บรรณานุกรม

ปริญญ์ ศรีวรสาร. การเสพติดโทรศัพท์มือถืออิเล็กทรอนิกส์ กรณีศึกษาวัยรุ่นในเขตเทศบาลนครขอนแก่น.

กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๕.

รายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณ. โครงการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรคมนาคมของประชากร
ไทย พ.ศ. ๒๕๕๙. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการ
โทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, ๒๕๕๙.

Bianchi, A. and Phillips, J. G. (2005). Psychological Predictors of Problem Mobile Phone Use. CYBERPSYCHOLOGY & BEHAVIOR, 8(1), 39-51.

เว็บไซต์

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) หรือ ETDA (เอ็ตด้า) กระทรวง
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. “ผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใน
ประเทศไทยปี ๒๕๕๘ (Thailand Internet User Profile 2015)”. [ออนไลน์]. แหล่ง
ที่มา: <http://news.siamphone.com/news-05769.html>. [2015]

อชิปลักษณ์ โชติธนประสิทธิ์. “Smartphone และ App เติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง”. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: <http://news.siamphone.com/news-05769.html> [2559].

Nielson. “พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟน”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://i7.in.th/smartphone-user-habit> [2559].